

Broj: 02-02-396- 6 /24
Tuzla, 03.12.2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Parlament Federacije BiH
Dom naroda
-n/r predsjedavajućeg

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Prilozi: 10 -12- 2024			
Broj	Priloga	Vrijednost	
02	-02-	1123	/24

PREDMET: Zaključak, dostavlja se

U prilogu Vam dostavljamo zaključak Skupštine Tuzlanskog kantona broj: 01-02-396-5/24 od 29.11.2024. godine u vezi sa nacrtom Zakona o socijalnim uslugama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Također Vam dostavljamo:

- Mišljenje Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona i
- Izvještaj Komisije za rad i socijalnu politiku Skupštine Tuzlanskog kantona, broj: 02-02-396-4/24 od 26.11.2024. godine.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

1 x Naslovu
1 x Evidenciji
1 x Arhivu

Sekretar
Skupštine Tuzlanskog kantona
Enisa Hasanagić

Na osnovu člana 111. stav (2) Poslovnika Skupštine Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“ br. 13/19 i 5/20), razmatrajući nacrt Zakona o socijalnim uslugama u Federaciji Bosne i Hercegovine, Skupština Tuzlanskog kantona na sjednici od 29.11.2024. godine, donosi

ZAKLJUČAK

I.

Skupština Tuzlanskog kantona prihvata Mišljenje Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona i Izvještaj Komisije za rad i socijalnu politiku Skupštine Tuzlanskog kantona na nacrt Zakona o socijalnim uslugama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

II.

Mišljenje i Izvještaj iz tačke I. ovog zaključka uputit će se Domu naroda Parlamenta Federacije BiH i Vladi Federacije BiH.

Bosna i Hercegovina
-Federacija Bosne i Hercegovine-
TUZLANSKI KANTON
Skupština

Broj: 01-02- 396 - 5 /24
Tuzla, 29.11.2024. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona

Žarko Vujović

Na osnovu člana 26. Poslovnika Skupštine Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlanskog kantona" br. 13/19 i 5/20) i člana 21. stav 3. Poslovnika o radu Komisije za rad i socijalnu politiku Skupštine Tuzlanskog kantona broj: 02-02-363-2/20 od 3.6.2020. godine, Komisija za rad i socijalnu politiku održala je sjednicu 26.11.2024. godine, te Skupštini Tuzlanskog kantona, podnosi

IZVJEŠTAJ

Komisija za rad i socijalnu politiku Skupštine Tuzlanskog kantona je razmatrala i podržala nacrt Zakona o socijalnim uslugama u Federaciji Bosne i Hercegovine i mišljenje Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona.

Bosna i Hercegovina
- Federacija Bosne i Hercegovine -
TUZLANSKI KANTON
Skupština
- Komisija za rad i socijalnu politiku

Predsjednik

Komisije za rad i socijalnu politiku

Fadil Kudumović

Broj: 02-02-396 - 4 /24
Tuzla, 26.11.2024. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU
POLITIKU I POVRATAK

MIŠLJENJE
NA NACRT ZAKONA O SOCIJANIM USLUGAMA U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK je razmotrilo nacrt Zakona o socijalnim uslugama u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji podržava, uz slijedeće primjedbe, prijedloge i sugestije:

- Ukazujemo na neslaganje odredbi predmetnog nacrtu Zakona sa odredbama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom FBiH, imajući u vidu da početkom primjene Zakona o socijalnim uslugama (član 96. nacrtu) prestaje primjena samo odredbi člana 41. do 47. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom FBiH (smještaj u ustanove socijalne zaštite), dok odredbe o korisnicima socijalne zaštite (član 12. do 18.) i odredbe o osnivanju ustanova socijalne zaštite (član 48.), a koje se definišu i predmetnim nacrtom Zakona, ostaju na snazi. Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom FBiH propisane su osnove socijalne zaštite, korisnici i prava iz socijalne zaštite, te je potrebno voditi računa o dosljednosti svih propisa i podzakonskih akata koji će se donositi.

- U članu 3. iza tačke f) dodati novu tačku g) koja glasi: g) Zlostavljanje je svaki oblik tjelesnog i/ili emocionalnog zlostavljanja, seksualnog zlostavljanja, zanemarivanja i nemarnog postupanja ili iskorištavanja djece i odraslih, što rezultira stvarnom ili potencijalnom opasnosti za zdravlje djeteta i lica, preživljavanje, razvoj ili dostojanstvo u kontekstu odnosa odgovornosti, povjerenja i moći.

Pored definicije nasilja u porodici smatramo da je neophodno definisati i zlostavljanje, jer nasilje ne postoji samo u porodici nego se može dogoditi na bilo kojem mjestu i u bilo kojem obliku. Članom 10. nacrtu već je propisana zabrana zlostavljanja.

- U članu 10. stav (3) iza riječi: „prijavlivanja“ dodaje se zarez i riječ: „evidencije“.

Smatramo da su pružaoci usluga pored navedenog, dužni voditi evidenciju zaprimljenih prijava zlostavljanja.

- U članu 12. stav (1) predlažemo da se za strane državljane jasno propišu uslovi pod kojima mogu biti korisnici socijalnih usluga, kao što je to jasno propisano Zakonom o materijalnoj podršci porodicama s djecom u Federaciji BiH.

- U članu 12. stav (2) i (3), a slijedom navedenog u uvodu mišljenja, smatramo da je član 12. stav (2) i (3) (korisnici socijalnih usluga) nacrtu Zakona potrebno uskladiti sa odredbom člana 12. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom FBiH.

Ukoliko je namjera zakonodavca da proširi krug korisnika socijalnih usluga onda je neophodno izmijeniti odredbu člana 12. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom FBiH.

Osim navedenog neki od korisnika socijalnih usluga npr. žrtve trgovine ljudima u ingerenciji su Ministarstva sigurnosti BiH, te ukazujemo na potrebu preispitivanja stvarne nadležnosti Federalnog i kantonalnih ministarstava za rad i socijalnu politiku nad žrtvama trgovine ljudima.

-U članu 12. stav 2. tačka h) i stav (3) tačka f), odnosno u definicijama ovisnika djeteta i odrasle osobe smatramo da iste treba upotpuniti odnosno navesti druge oblike ovisnosti (internet, kocka...).

- U članu 12. stav (3) tačka g) se mijenja i glasi:

„Samohrani roditelj je roditelj koji živi sam sa djetetom, sam se brine o njemu i sam ga izdržava“.

U istom članu dodaje se nova tačka j) koja glasi:

„j) jednoroditeljska porodica je porodica u kojoj živi jedan roditelj sa djetetom ili više djece“.

Smatramo da je važno ovako definisati pojmove jer nije isto samohrani roditelj i jednoroditeljska porodica, kako u praksi ne bi dolazilo do poteškoća u priznavanju određenih prava i usluga, s obzirom da do sada ovi pojmovi nisu bili definisani i da se pojam „samohranog roditelja“ i jednoroditeljske porodice često poistovjećuju, a što je pogrešno.

- U članu 29. stav (2) dodaje se nova tačka e) koja glasi: „javne kuhinje“.

Među uslugama podrške u zajednici nije prepoznata niti definisana usluga ishrane lica u stanju socijalne potrebe, a koju pružaju javne kuhinje.

- U članu 31. stav (1) (definicija koja se odnosi na pomoć u kući) se mijenja i glasi:

„Pomoć u kući je organizirano pružanje raznih usluga, osobama koje zbog zdravstvenog stanja ne mogu same brinuti o sebi, a niti im članovi porodice mogu ili nisu u mogućnosti pružiti potrebnu podršku, s ciljem zadovoljavanja osnovnih životnih potreba“.

Predloženim načinom se stavlja akcenat na stručnu i drugu podršku, a ne na prehranu, obavljanje kućnih poslova i održavanje higijene što je suština ove usluge. Uslugu kućne njege i pomoći bi pružali i njegovatelji i drugi radnici, koje treba definisati standardima i normativima. Npr. u Hrvatskoj poslove u održavanju lične higijene (pomoć u oblačenju i svlačenju, kupanju i obavljanju drugih higijenskih poslova) rade gerontodomačice.

Predlažemo da se u članu 31. stav (4) mijenja i glasi:

„Korisnici usluge pomoći u kući su starije osobe koje zbog trajnih promjena u svom psiho-socijalnom ili zdravstvenom stanju ne mogu zadovoljiti osnovne životne potrebe, osobe sa invaliditetom, odnosno osobe kojima je zbog privremenog ili trajnog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog oštećenja potrebna njega i pomoć“ ili da se eventualno doda i druge osobe kojima je zbog zdravstvenog stanja neophodna pomoć u kući (ovim bi onda bile obuhvaćene i porodilje kojima je zbog zdravstvenog stanja potrebna njega i pomoć ili eventualno i porodice u riziku od razdvajanja).

Predlažemo da se u članu 31. stav (4) drugačije definišu korisnici, s obzirom da će većina korisnika ove usluge biti starije osobe i osobe kojima je zbog privremenog ili trajnog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog oštećenja potrebna njega i pomoć. U kategoriji korisnika se navode i „porodice u riziku od razdvajanja“, a taj pojam nije definisan među korisnicima usluga u članu 12. i pod kojim okolnostima bi ove porodice trebale koristiti ovu uslugu. Dakle, smatramo da porodice u riziku od razdvajanja mogu biti korisnici, ali je uslov da je nekome od članova porodice na osnovu zdravstvenog stanja potrebna njega i pomoć.

- Iza člana 31. dodati novi član 32. (Pružatelji usluge pomoći u kući) i definisati ko može pružati uslugu pomoć u kući.

- Član 32. stav (5) mijenja se i glasi:

„Korisnici usluge stanovanja u zajednici uz podršku mogu biti osobe sa invaliditetom, starije osobe, mlade osobe bez roditeljskog staranja kojima je prestalo pravo na uslugu smještaja u ustanovi ili hraniteljskoj porodici, a najkasnije do 26 godine, žrtve porodičnog nasilja, trudnice ili roditelji do godinu dana života koje nema osigurano stanovanje ili zbog narušenih porodičnih odnosa nemože ostati s djetetom u toj porodici, žrtve trgovine ljudima“.

U članu 32. u stavu (5) nacrtom su navedene kategorije korisnika kao što su siromaštvo, elementarne nepogode, izbjeglištvo, ratno stanje, smrt člana porodice, i dr. što nema veze sa ovom uslugom, njima možda treba lokalna zajednica pomoći da obezbijedi socijalno stanovanje, ali ne stanovanje uz podršku jer su to različite usluge. U Tuzlanskom kantonu se pruža usluga „stanovanje uz podršku“ i za mlade osobe bez roditeljskog staranja a najkasnije do 26 godine.

- Iza člana 32. dodaje se novi član 32a. koji glasi:

„Član 32a.

(Korisnici usluge javne kuhinje)

Pravo na uslugu javne kuhinje mogu ostvariti korisnici prava na stalnu novčanu pomoć, stara i nemoćna lica koja žive sama bez prihoda od kojih bi se izdržavali ili ako ih ostvaruju da prihodi nisu dovoljni za izdržavanje, kao i sva lica i porodice za koja na osnovu priložene dokumentacije i stručnog uvida u porodične prilike u kojima lica i porodice žive, centar procijeni da se nalaze u stanju socijalne potrebe. Uslugu mogu ostvariti i lica i porodice, koji ostvaruju prihode od kojih bi se izdržavali, s tim da se usluga pruža po cijeni koju odredi pružalac usluge“.

i član 32.b) koji glasi:

„Član 32b.

(Pružatelji usluge javne kuhinje)

Uslugu javne kuhinje mogu pružati udruženja, fondacije, vjerske zajednice te druga pravna lica koja ispunjavaju uslove za obavljanje ove usluge propisane ovim zakonom“.

- U članu 75. stav (2) neophodno je jasno i decidno propisati koje usluge se finansiraju iz budžeta lokalne samouprave, koje iz budžeta kantona a koje iz budžeta Federacije, ukoliko korisnik usluga ili obveznik izdržavanja nije u mogućnosti da snosi troškove usluge.

- U članu 76. stav (2) smatramo da se ovim Zakonom treba propisati jedinstven način utvrđivanja i obračuna prihoda i imovine korisnika socijalne usluge, odnosno drugih lica obveznika izdržavanja, a koji se uzimaju u obzir pri priznavanju prava na socijalne usluge, a sve u cilju jednakog utvrđivanja i obračuna u svim kantonima, a ne da se primjenjuje propis o socijalnoj zaštiti nadležnog kantona.

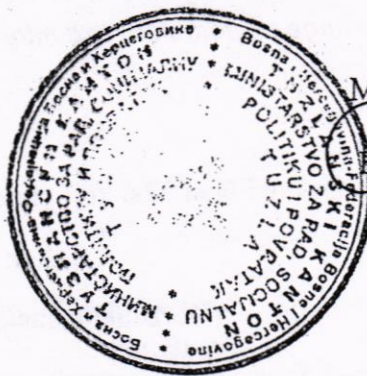
- U članu 92. riječi: “godinu dana od dana početka primjene ovog zakona” zamjeniti riječima: “šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona“.

- U članu 93. riječi: „od godinu dana“ zamjeniti riječima: „od šest mjeseci“.

- U članu 94. stav (1), (2) i (3) riječi. Od godinu dana“ zamjeniti riječima: „od šest mjeseci“.

- U članu 97. riječi: „12 mjeseci“ zamjeniti riječima: „šest mjeseci“.

Predlažemo da se rokovi za usklađivanje kantonalnih propisa za početak primjene zakona, usklađivanje opštih internih akata pružaoca socijalnih usluga, rok za početak primjene zakona, a posebno rokovi za donošenje podzakonskih akata Federalnog i kantonalnih ministarstava smanje, odnosno predlažemo da se rokovi baziraju na period od šest mjeseci.

MINISTAR

Radil Alić